

ปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูป
และผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
BOOKKEEPING PROBLEMS IN COMMUNITY ENTERPRISES OF
GROUPS OF MANUFACTURERS IN PROCESSED GOODS AND
FOOD PRODUCTS, SIRINDHORN DISTRICT,
UBON RACHATHANI PROVINCE

—•••—
¹บุญสิตา เครื่องคำ

¹Bunsita Krueangkam

วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี, ประเทศไทย

Ubon Ratchathani Vocational College, Thailand

bunsita25421999@gmail.com

Received July 25, 2021; Revised November 12, 2021; Accepted December 19, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม ผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อนำเสนอปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี 3) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำบัญชี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจ

¹ นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี

ชุมชนกลุ่มผู้ผลิต สินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนทั้งสิ้น 26 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน t-test, F-test (One Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการจัดทำบัญชี วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีแบบง่าย ผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดทำบัญชีของกลุ่ม เป็นระยะเวลา มากกว่า 5 ปี เคย ผ่านการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน ได้รับการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนไม่เกิน 1 ครั้ง/ปี และมีการบันทึกบัญชีด้วยมือ มากกว่าการบันทึกบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ 2) ปัญหาการจัดทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงจากมากไปน้อย คือ (1) ด้านเครื่องมือที่ใช้ใน การปฏิบัติงาน (2) ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี (3) ด้านความรู้ความสามารถ (4) ด้านหน่วยงานกำกับดูแล 3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำบัญชี ผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน ที่มี เพศ อายุ ระดับ การศึกษาประสบการณ์ในการทำบัญชีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำบัญชีไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัญหาการจัดทำบัญชี, วิสาหกิจชุมชน, กลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร

Abstract

This research titled “Bookkeeping Problems in Community Enterprises of Groups of Manufacturers in Processed Goods and Food Products, Sirindhorn District, Ubon Ratchathani Province” included the following objectives: 1) to study the state of bookkeeping in community enterprises of groups of manufacturers in processed goods and food products, Sirindhorn District, Ubon Ratchathani Province; 2) to propose the bookkeeping problems in community enterprises of groups of manufacturers in processed goods and food products, Sirindhorn District, Ubon Ratchathani Province; and 3) to compare the bookkeeping problems in community enterprises of groups of manufacturers in processed goods and food products, Sirindhorn District, Ubon Ratchathani Province through the classification of the bookkeepers’ genders, ages, educational levels, and accounting experiences. The population of this research were bookkeepers of 26 community enterprises of groups of manufacturers in processed

goods and food products, Sirindhorn District, Ubon Ratchathani Province. The research instrument was the questionnaire. The statistics used for the data analysis were frequency, percentage, means, standard deviation, t-test, and F-test (One Way ANOVA). The results of the study were as follows. 1) For the state of bookkeeping, the majority of community enterprises had their bookkeeping in a simple form. The bookkeepers of the community enterprises had been working in the position of group bookkeeper for more than 5 years. These bookkeepers were in-service trained on bookkeeping for community enterprises once a year as maximum and they manually recorded the bookkeeping rather than through computers system. 2) The overall bookkeeping problems of the community enterprise bookkeepers were at a high level that could be chronologically arranged from the highest to the lowest as follows: (1) work instruments; (2) accounting documents and methods; (3) accounting competency; (4) supervisory agencies. 3) In the comparative analysis of the bookkeeping problems, the bookkeepers of the community enterprises with differences in genders, ages, educational levels, and accounting experiences had no difference in their opinions towards bookkeeping problems.

Keywords : Bookkeeping Problems, Community Enterprises, Groups of manufacturers in Processed Goods and Food Products

บทนำ

จากนโยบายขจัดความยากจนและปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของ รัฐบาลและพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมาจากการรวมตัวของประชาชน ในท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมกันดำเนินงานในเชิง ธุรกิจที่จะก่อให้เกิดรายได้แก่ สมาชิก อันเป็นที่มาของความมั่นคงทางฐานะการเงินให้แก่สมาชิกและส่งผลให้ ชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นๆ มีความเข้มแข็งต่อไป (สำนักพัฒนาการบัญชีเกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2552) วิสาหกิจชุมชน (Small and Micro community Enterprise--SMCE) หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะ บุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและ รวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็น นิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของ

ครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน การจัดการ ทุนของชุมชน อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเอง ซึ่งทุนของชุมชนในที่นี้ ไม่ได้หมายถึงเพียงแต่เงิน แต่รวมถึงทรัพยากรผลผลิตความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม (กฎเกณฑ์ทางสังคมที่รื้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นพี่เป็นน้องไว้ใจกัน) ให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน ยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2563) คุณค่าของวิสาหกิจชุมชนมิใช่แค่เพียงการสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มรายได้ แต่เป็นการดำเนินกิจกรรม การผลิตและบริการของชาวบ้านให้ดำเนินได้อย่างคล่องตัว มีกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านอย่างต่อเนื่องและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ ทุนสังคม วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อการพึ่งพาตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาชุมชนได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ เมื่อเศรษฐกิจฐานรากมีการพัฒนา มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจไทยมีความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจระดับประเทศและเศรษฐกิจชุมชน ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ขณะที่ภาครัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุนในด้านกฎหมาย (จิตติธิตา แซ่ตั้ง, 2560) จากรายงานตัวอย่างการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน พบว่า วิสาหกิจชุมชนหลาย แห่ง ยังคงมีปัญหาลุ่บสรรคในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ และ ด้านการเงินและการบัญชี (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การประกอบธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะปัญหาทางด้านบัญชี ยังขาดการจัดทำบัญชีที่เป็นระบบ ทำให้มีข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวางแผน ตัดสินใจด้านการบริหารวิสาหกิจชุมชนไม่เพียงพอ เนื่องจากเมื่อได้รับทุนสนับสนุนแล้วก็ดำเนินงานโดยขาด การวางแผนและขาดการรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลมาจากขาดการให้ความสำคัญต่อการจัดทำบัญชี ดังนั้นเมื่อเงินทุนหมดลงก็มักจะเลิกดำเนินงานในที่สุด (ขวัญชนก ห่านนิมิตกุลชัย, 2556) ปัจจุบันอำเภอสิรินธรมีวิสาหกิจชุมชนรวม 153 แห่ง โดยมีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 2,232 ราย และเครือข่ายวิสาหกิจ จำนวน 2 เครือข่าย (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563) จากการ สํารวจในเบื้องต้นพบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหลายแห่งในอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ยังไม่ได้มีการจัดทำบัญชีที่เหมาะสม ทำให้ขาดข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารและจัดการธุรกิจวิสาหกิจ ชุมชน และการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่องจะทำให้สามารถใช้อข้อมูลทางบัญชีในการบริหารการเงิน ควบคุม ต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้นในการประกอบกิจการได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยคาดหวังว่าข้อค้นพบที่ได้ จากการทำวิจัยในครั้งนี้ จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนของหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยนำสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงไปประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีให้มีความถูกต้องและเหมาะสม สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมดูแล การเงินและธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อนำเสนอปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูป และผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 26 กลุ่ม กลุ่มละ 1 คน รวม 26 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การทำการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูป และผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถของผู้จัดทำบัญชี 2) ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี 3) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 4) ด้านหน่วยงานกำกับดูแล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพทั่วไปในการจัดทำบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน, การฝึกอบรมการจัดทำบัญชี, จำนวนครั้งที่ฝึกอบรม, เครื่องมือการบันทึกบัญชี

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการจัดทำบัญชี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถของผู้จัดทำบัญชี ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและด้านหน่วยงานกำกับดูแลเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่ง ระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3=ปานกลาง, 2=น้อย, 1=น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติเชิงบรรยายเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอแบบความเรียงและพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี สรุปผล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.38 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.15 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.62

2. ข้อมูลสภาพทั่วไปของการจัดทำบัญชีพบว่า ผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานใน ตำแหน่งผู้จัดทำบัญชีของกลุ่ม เป็นระยะเวลา มากกว่า 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.54 เคยผ่านการ ฝึกอบรมการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 62.11 ได้รับการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีวิสาหกิจ ชุมชนไม่เกิน 1ครั้ง/ปี และส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีด้วยมือ คิดเป็นร้อยละ 92.30

3. ปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ในแต่ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่าค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากที่สุดคือ คู่มือ/โปรแกรม ที่ใช้ในการปฏิบัติงานบัญชีซับซ้อนเข้าใจยาก รองลงมาคือ เครื่องมือในการจัดทำบัญชี เช่น คอมพิวเตอร์ การเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง ความสะดวกและง่ายในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบันทึก รายการ รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน และแม่นยำ

3.2 ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี พบว่าค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากที่สุดคือ สามารถออกงบการเงิน ได้อย่างถูกต้อง รองลงมาคือ บันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน จัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึกบัญชี มีปริมาณมาก

3.3 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่าค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำ บัญชีที่ถูกต้อง รองลงมาคือ มีเวลาเพียงพอในการจัดทำบัญชี ได้รับการอบรมความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำบัญชี

3.4 ด้านหน่วยงานกำกับดูแล พบว่าค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ รองลงมาคือ มีศูนย์ให้คำปรึกษาทางด้านบัญชี มีหน่วยงานอื่นๆให้คำแนะนำด้านการจัดทำบัญชี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คำแนะนำจากหน่วยงานหลายแห่ง มีขั้นตอนและรูปแบบการจัดทำบัญชีแตกต่างกัน

3.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่

มีคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำบัญชีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีแบบง่าย โดยได้มีการจดบันทึกข้อมูล รายรับ รายจ่าย ที่เกิดจากการดำเนินกิจการของกลุ่ม เช่น รายได้จากการขายสินค้า ต้นทุนการผลิต เป็นต้น และมีการบันทึกบัญชีโดยใช้สมุดบัญชีเพียงไม่กี่เล่มเท่านั้น ซึ่งเป็นผลมาจากผู้จัดทำบัญชีของกลุ่มส่วนใหญ่นั้น ยังขาดความรู้ในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องและไม่มีการจัดเก็บข้อมูลทางบัญชีโดยละเอียด ครบถ้วน ทำให้ขาดข้อมูลทางบัญชี ที่นำไปใช้ในการวางแผนและดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของวัชร อ้นวิวัฒน์ (2554) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด นครศรีธรรมราช พบว่าวิสาหกิจชุมชนหลายแห่งในจังหวัด นครศรีธรรมราช ยังขาดการควบคุมภายในที่ดี ขาดการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ ทำให้ขาดข้อมูลทางบัญชีที่สามารถนำไปใช้เพื่อการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

2. จากการศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร เขตอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ผู้จัดทำบัญชีโดยส่วนใหญ่ มีการบันทึกบัญชีด้วยมือเพียงอย่างเดียว ซึ่งทำให้การบันทึกบัญชียังไม่ค่อยมีความถูกต้องแม่นยำและครบถ้วน การจัดทำบัญชีไม่ได้มีการ เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง เพราะไม่ได้จัดทำข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ ทำให้ขาดข้อมูลที่ชัดเจนที่ใช้ในการ เปรียบเทียบ สอดคล้องกับชลดา เหมธูลินและคณะ (2558) ศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน ของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ประเภทจักสาน ในจังหวัดอุดรธานี พบว่าการเปรียบเทียบย้อนหลังทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตส่วนหนึ่งไม่ได้มีการสรุปผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน ด้านเครื่องมือที่ใช้ ในการปฏิบัติงาน วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ขาดเครื่องมือในการจัดทำบัญชีที่ทันสมัย และผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ ขาดความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์ คิว่มือที่ใช้มีความซับซ้อนเข้าใจยาก เนื่องจากผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ยัง ไม่มีความรู้ในการจัดทำ

บัญชีที่ถูกต้อง สอดคล้องกับชลนก โฆจิตคณินและคณะ (2560) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม พบว่าคู่มือ/โปรแกรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานบัญชีซับซ้อนเข้าใจยาก เนื่องจากผู้จัดทำบัญชีไม่ค่อยมีความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์และมี ความรู้ทางบัญชีไม่มากนัก การดูแลและการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานยังไม่เข้าถึงวิสาหกิจชุมชน เท่าที่ควร ผู้จัดทำบัญชีบางส่วนยังไม่ได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน และขาดสิ่งกระตุ้นในการจัดทำบัญชีที่เป็นระบบ ผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่มีเวลาไม่เพียงพอ เพราะส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานและต้องแบ่ง เวลาในการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชนด้วย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

วิสาหกิจชุมชนมีการนำเครื่องมือที่ทันสมัยมาช่วยในการบันทึกบัญชี และควรให้ผู้จัดทำบัญชี ของกลุ่มเข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน กระตุ้นให้วิสาหกิจชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดทำบัญชีและให้มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- ชลนก โฆจิตคณิน, ชนิตาภา ดีสุขอนันท์และวรเทพ ตรีวิจิตร. (2560). ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ),10(3), 2138-2151.
- ชลลดา เหมะธูลิน นฤมล ชินวงศ์และยุทธนา จันทรพิตุ. (2558). ปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ประเภทจักสานในจังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 8(1), 51-57.
- ทิตติธิดา แซ่ตั้ง. 2560. ทำความรู้จักวิสาหกิจชุมชน. บทความนานาสาระประจำเดือนกันยายน 2560. จาก <http://www2.fpo.go.th:81/FIDP/Source/Article/Source/data/>
- วัชร อ้นวิวัฒน์. (2554). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน,(2553).*ความหมายและลักษณะวิสาหกิจชุมชน*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2563, จาก <http://www.sceb.doae.go.th/Ssceb2.htm>.

สำนักพัฒนาการบัญชีเกษตรกร. (2552). *โครงการพัฒนาการบัญชีวิสาหกิจชุมชน*. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2563, จาก https://special.cad.go.th/main.php?filename=smce_main.

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,2561. การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนจากภาครัฐ. เอกสารวิชาการ เข้าถึงจาก<http://www.parliament.go.th/librar>